

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Θεμιστοκλέους 4 10678 Αθήνα
Τηλ.: 210 3814735 & 210 3838759
info@pesede.gr | www.pesede.gr

Αριθμ. 367

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2022

ΣΧΕΤ.:

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ :

**Δήμαρχο Ωραιόκαστρου κ.
Τσακίρη Παντελή**

**Πρόεδρο Οικονομικής Επιτροπής κ.
Καρασαββίδη Δημήτριο**

Μέλη Οικονομικής Επιτροπής

ΘΕΜΑ: Διαμαρτυρία για τους κανονιστικούς όρους και αίτημα ανάκλησης της διακήρυξης του διαγωνισμού για την ανάθεση του έργου με τίτλο «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ» Υποέργο: «ΗΠΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗ

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε και αξιότιμα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής, Από εργοληπτικές επιχειρήσεις - μέλη του συνδέσμου μας πληροφορηθήκαμε για την ανάρτηση στο ΚΗΜΔΗΣ (με ΑΔΑΜ: 22PROC011512346 2022-10-31) της διακήρυξης ανοικτής διαδικασίας του Δήμου σας για τη σύναψη σύμβασης του έργου του θέματος, στην οποία εγείρονται τα ακόλουθα ζητήματα:

A. Η δημοσίευση της ανωτέρω διακήρυξης έλαβε χώρα στις **31.10.2022** και, σύμφωνα με το άρθρο 18 αυτής, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίσθηκε η **21.11.2022**. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 21.4 της διακήρυξης, κατά το οποίο προβλέπεται επιτόπου επίσκεψη των υποψηφίων αναδόχων στον χώρο εκτέλεσης του έργου, έχει ορισθεί ότι αυτοί οφείλουν να υποβάλουν **αίτημα** προς την υπηρεσία το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς, ήτοι **έως 11.11.2022**. Επίσης, με τον ίδιο ως άνω κανονιστικό όρο προβλέπεται ότι ο Δήμος σας θα χορηγήσει βεβαίωση για την επίσκεψη που θα πραγματοποιήσει ο κάθε ενδιαφερόμενος, την οποία ο τελευταίος πρέπει να προσκομίσει **υποχρεωτικά επί ποινή αποκλεισμού** μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά στην προσφορά του (βλ. σχετικά και το άρθρο 24.2.γ της διακήρυξης). Από τα ανωτέρω προκύπτει σαφώς ότι **οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς είχαν στη διάθεσή τους μόλις ένδεκα (11) ημερολογιακές ημέρες** (από 31.10.2022 έως 11.11.2022) για να εξετάσουν τα έγγραφα της σύμβασης, να αποφασίσουν αν ενδιαφέρονται για τη συγκεκριμένη δημοπρασία και να υποβάλουν αίτημα επιτόπου επίσκεψης, ενώ κατά τη διάταξη του άρθρου 121 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ορίζεται ότι η ελάχιστη προθεσμία ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ. Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι η μέση συνετή εργοληπτική επιχείρηση πληροφορείται για τη δημοσίευση διακηρύξεων διαγωνισμών δημοσίων έργων μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ (www.promitheus.gov.gr), στην οποία εισέρχεται, κατά κανόνα, σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, μία έως δύο φορές την εβδομάδα, προκύπτει ότι η προαναφερόμενη προθεσμία των ένδεκα (11) ημερών δεν ήταν επαρκής.

Themistokleous 4 - 10678 Athens - Tel.: 210 3814735 & 210 3838759 – www.pesede.gr - info@pesede.gr

Εξάλλου, **ένας οικονομικός φορέας, ο οποίος είχε ενδεχομένως άλλη «εσωτερική πληροφόρηση» για τη δημοσίευση της συγκεκριμένης διακήρυξης και των όρων αυτής, θα απέκτησε αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων**, οι οποίοι, κατά κανόνα, δεν θα πρόλαβαν εντός της ανωτέρω ασφυκτικής προθεσμίας να υποβάλουν αίτημα επιτόπου επίσκεψης, επομένως δεν θα μπορούσαν να λάβουν τη σχετική επι ποινή αποκλεισμού βεβαίωση επίσκεψης και χάνουν, έτσι, το δικαίωμα συμμετοχής.

Τα ανωτέρω συνιστούν κατά την άποψή μας **παραβίαση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού**. Για τον λόγο αυτόν, εκτιμούμε ότι ο προαναφερόμενος κανονιστικός όρος είναι **παράνομος** και πρέπει να απαλειφθεί, διὰ της **ανακλήσεως** της διακήρυξης του έργου του θέματος και επαναπροκηρύξεως αυτού, δίνοντας επαρκές χρονικό περιθώριο σε όλους τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν αίτηση επιτόπου επίσκεψης.

Β. Επίσης, στην ίδια ως άνω διακήρυξη περιλαμβάνεται και έτερος παράνομος, κατά την εκτίμησή μας, κανονιστικός όρος: Πρόκειται για το άρθρο 22.Ε. αναφορικά με τα **πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης**. Σε αυτό προβλέπεται ότι κάθε οικονομικός φορέας που μετέχει στον διαγωνισμό, μεμονωμένα ή ως μέλος Κοινοπραξίας οφείλει να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού σε ισχύ κατά την ημερομηνία ανάρτησης της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ τέσσερα (4) συγκεκριμένα πιστοποιητικά.

Καταρχάς, κατά την εκτίμησή μας, η απαίτηση ότι, σε περίπτωση ένωσης, πρέπει να διαθέτει τα συγκεκριμένα πιστοποιητικά αυτοτελώς κάθε μέλος αυτής, είναι **περιοριστικός του ανταγωνισμού και μάλιστα σε αδικαιολόγητο βαθμό**, αφού ένα μέλος της ένωσης μπορεί να στηριχθεί στα πιστοποιητικά έτερου μέλους αυτής και να τηρήσει όσα ορίζονται με το οικείο πιστοποιητικό.

Περαιτέρω, η απαίτηση να διαθέτει ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας, επί ποινή αποκλεισμού, τα συγκεκριμένα πιστοποιητικά εμφανίζεται αδικαιολόγητη, καθώς **η κατοχή αυτών δεν προσφέρει κάτι στην καλή εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου, επομένως εμφανίζεται ασύνδετη προς το αντικείμενο της σύμβασης**. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία των οργανισμών που παρέχουν τις συναφείς πιστοποιήσεις: **α)** Το ISO 9001 αποσκοπεί στη συνεχή βελτίωση των λειτουργιών της επιχείρησης και τη μεγιστοποίηση της ικανοποίησης των απαιτήσεων των πελατών. Οι απαιτήσεις του προτύπου καλύπτουν όλο το εύρος των δραστηριοτήτων ενός οργανισμού από τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών έως την εξυπηρέτηση μετά την πώληση (after sales support). **β)** Σκοπός της εφαρμογής και της επιθεώρησης του Συστήματος Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία κατά OHSAS 18001 – ISO 45001, είναι η πρόληψη και αποφυγή ατυχημάτων και η βελτίωση των συνθηκών εργασίας. **γ)** Η εφαρμογή του προτύπου ISO 14001:2015 βοηθάει την επιχείρηση να αντιμετωπίσει σε περιβαλλοντικά θέματα, προκλήσεις νομικές, εμπορικής φύσεως και άλλες. Μια ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση των περιβαλλοντικών θεμάτων, μπορεί να εξασφαλίσει ότι μειώνονται τα περιβαλλοντικά ατυχήματα και οι νομικές ευθύνες, ενώ παράλληλα συμβάλλει στον προσδιορισμό των ευκαιριών για μείωση υλικών και ενέργειας, στη μείωση αποβλήτων και στη βελτίωση της αποδοτικότητας των διαφόρων διεργασιών. **δ)** Το ISO 41001 «διαχείριση εγκαταστάσεων» ενσωματώνει πολλαπλούς κλάδους προκειμένου να επηρεάσει την αποτελεσματικότητα και την παραγωγικότητα των οικονομιών των κοινωνιών, των κοινοτήτων και των οργανισμών, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα αλληλεπιδρούν με το δομημένο περιβάλλον. Η διαχείριση εγκαταστάσεων επηρεάζει την υγεία, την ευημερία και την ποιότητα ζωής πολλών από τις κοινωνίες και τον πληθυσμό του κόσμου μέσω των υπηρεσιών που διαχειρίζεται και παρέχει. **Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, αναρωτιέται κανείς: Σε τι εξυπηρετεί η κατοχή των ανωτέρω πιστοποιητικών την καλή εκτέλεση του έργου του θέματος; Η απάντηση είναι προφανής: Τίποτε.** Όπως προκύπτει από την ανάγνωση των παραπάνω, τα συγκεκριμένα ISO δεν εισφέρουν οτιδήποτε στην έντεχνη κατασκευή ενός έργου, καθώς δεν προσφέρουν κάτι στην εμπειρία μίας εργοληπτικής επιχείρησης, ούτε των στελεχών της. Εάν ίσχυε κάτι τέτοιο, θα το ανέφερε ρητώς και η νομοθεσία ή το πρότυπο των διακηρύξεων (quod non).

Προς επίρρωση δε της άποψης η απαίτηση για τα ανωτέρω πιστοποιητικά είναι ασύνδετη προς το αντικείμενο της σύμβασης αναφέρουμε, ενδεικτικά, ότι τα παρακάτω έργα, τα οποία είναι **όμοιοι αντικείμενου** με το έργο του θέματος, **δημοπρατήθηκαν από τον Δήμο σας χωρίς να απαιτείται η κατοχή οποιουδήποτε πιστοποιητικού ISO:**

i) ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΜΕΛΙΣΣΟΧΩΡΙΟΥ, Δήμος Ωραιοκάστρου, ΑΔΑΜ 22PROC010972206 2022-07-21,

ii) ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, Δήμος Ωραιοκάστρου, ΑΔΑΜ 22PROC010430348 2022-04-19. Επίσης, κανένας άλλος φορέας της περιοχής (π.χ. Δήμος Θεσσαλονίκης) που εκτελεί αντίστοιχα και πιο σύνθετα έργα, δεν έχει τέτοιες απαιτήσεις και τόσο στενά περιθώρια στις στις διακηρύξεις του. (4 ISO, επίσκεψη στο έργο σε διάστημα μερικών ημερών από την ημερομηνία της δημοσίευσης κλπ)

Από την άλλη, η πρόβλεψη στη διακήρυξη του θέματος για κατοχή πολλών πιστοποιητικών και μάλιστα πριν την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ δημιουργεί ευλόγως την υπόνοια ότι με τον οικείο κανονιστικό όρο επιδιώκεται ο αποκλεισμός όλων των οικονομικών φορέων που δεν τα διαθέτουν και δεν μπορούν να τα αποκτήσουν, δεδομένου του ανωτέρω χρονικού σημείου, κατά το οποίο πρέπει να έχουν εκδοθεί και, αντιστοίχως, ότι φωτογραφίζεται συγκεκριμένη εργοληπτική επιχείρηση, η οποία είτε είναι η μοναδική που τα διαθέτει, είτε έσπευσε να τα αποκτήσει εγκαίρως, έχοντας σχετική «εσωτερική πληροφόρηση» για την εισαγωγή του επίμαχου κανονιστικού όρου. Εξάλλου, κάθε φορά που επιλέγεται ένας όρος για κατοχή συγκεκριμένων ISO, όπως εν προκειμένω, τίθεται το ερώτημα με ποια κριτήρια επιλέχθηκαν τα συγκεκριμένα ISO και όχι άλλα. Όλα τα ανωτέρω εγείρουν μείζονα ζητήματα φωτογραφικότητας του ανωτέρω όρου και παραβίασης των αρχών που διέπουν τους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

Γ. Για τους παραπάνω λόγους, διαμαρτυρόμαστε εντόνως για την εισαγωγή των προαναφερόμενων παράνομων και αντιανταγωνιστικών κανονιστικών όρων και παρακαλούμε να ανακαλέσετε τη διακήρυξη του έργου του θέματος και να επαναπροκηρύξετε τον διαγωνισμό με απαλοιφή των παράνομων όρων.

Μετά τιμής
Για την ΠΕΣΕΔΕ

Η Πρόεδρος

Μαρία Τσιομπάνου

Ο Γεν. Γραμματέας

Ιωάννης Δερμεντζόγλου